

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

Modern nevelési rendszer.

A huszadik század kulturleányairól van szó. Kevés kivétellel rájuk illik, amit elmondunk. Ezt egy tükör mutatja — az élet tükré. Míg nem voltak leányaink agyonmodernizálva, addig mindegyiket nevével szólították; ma az ördög sem ismeri ki magát a neveiken. Így cimezik őket: Fuci, Muci, Puci, Nusi, Fifi, Panka, Ferike, Manca, Bibi és még mit tudom én hogyan becézgetik őket.

Valamikor, midőn okos számítás és beosztással éltek az emberek, egy hivatalnok, kereskedő stb. bérték 2 szoba és konyhából álló lakással, szerény, de tápláló polgári étellel; tisztaság és rend honolt, ahová csak tekintettünk; minden dicsérete a gondos, szorgalmas háziasszony két keze munkáját. Leányaikat munkára nevelték, jó háziasszonyok voltak belőlük. Ismerték a pénz értékét, megtanultak gazdálkodni. Váltómanipulációról nem igen tudott a családfentartó.

Másként van ma . . .

Ma a Nusika először is a tánciskolát járja. Ott megismerkedik a modern kulturgyerekekkel, akik már kitűnően adják az urat és isszák a pezsgőt. Ott nyilatkozik a kulturmama a reménybeli hozomány nagyságáról és megkezdődik a férjjelölt zsuroztatása (magyarul életése), nem ritkán ruhaszámlájának kifizetése és zsebpénzzel való ellátása. A tánciskola elvégzésével megtanul Nusi tenniszezni, cimbalmozni, vagy hegedülni, megtanulja az üvegfestészetet és szorgalmas látogatója a cukrászdának. Izlése finomul különösen a toalettek,

a szezonbeli kalapok, tenniszruhák, áttört selyemharisnyák sevrő és box cipők iránt. Erre legilletékesebb tanuk a modern kulturmamák és az örökké váltótárazban sinylődő kulturpapák.

Szóval Nusika egy perfekt kulturleány, a ki a háztartást kivéve mindenhez ért.

Minek is a háztartáshoz érteni? Miért bibelődjék ő ilyen alárendelt, dekorumellenes dolgokkal? Hát nincsenek éttermek, kitűnő szakácsnők? nincsenek pékek és cukrászdák, melyek az igényeket kielégítik? . . . Hiszen ha ő sütni, főzni, kenyeret dagasztani, takarítani tudna és akarna, hova lenne a társadalmi állás fénye és tekintélye? Mindehhez nem ért, mert nem úgy nevelték a szülői házában. Ott is volt szakácsné, szobalány, frizernő — otthon se dolgozott más csak a cselédség. Volt uri mód és egy gondoktői összetört, erély nélküli apa. A férj uram várjon. A kilátásba helyezett hozomány meglesz, mihelyt az öregek a fűbe harapnak. Addig is kedves férje urának tétetik legszenvedőbb kötelességévé rangja és neveléséhez mérten imádott nevének mindenemű igényeiről gavallérosan gondoskodni.

A papa pedig azért adta a négy szoba butort, hogy négy szobás lakása legyen. — Aztán ne tessék valahogyan megtelepedezni arról se, hogy a modern asszonyok gyenge idegzetűek és vérszegények, kell tehát gondoskodni legalább négy heti fürdőzés költségeiről is egy-egy naptári évben. mert így van Fuciéknál is. Az itt elmondott dolgok az életből valók . .

Mélyen elszomorító jelenségek; hogy, mikor és hol végződik a szülők — különösen a vagyontalan szülők — illetően való élethetetlen nevelési rendszer az nem tudom, de borzasztó még elgondolni is, hogy ez hova vezet.

Megértem az uri módon élni szerető aranyifjuság okoskodását, midőn gazdag leányra vadászik; mert az ő és jövődöbéli nevének gyakran könnyelmű, munkához nem szokott életmódja sok, nagyon sok pénzt igényel.

És honnét teremtené elő az a hivatalnok, kereskedő vagy az iparos azt a tömegtelen pénzt, amennyit egy hiu, rosszul nevelt léha asszony elherdálni képes — ha nem a hozományból. És ha a hozományok végére jártak . . . követi a családi béke megbomlása, a válópör és pár lépéssel odább az erkölcsstetenségek fertője . . . Szivjeljék meg a szülők az itt elmondottakat. Gyermekünk iránti szeretetünknek is meg van a határa. Ha ezen túl megyünk, gyermekeink erkölcsi és anyagi érdekeinek gyilkosává válunk.

Neveljék gyermekeiket vallás-erkölcsi alapon, szerényen. Ne utánozzák saját romlásuk árán is azokat a vagyonos családokat, akiknek telik sportra, suhogó selyemre, fürdőzésre és egyéb passziókra.

Mert lehet ám igen boldog megelégedettséget találni egy kis kunyhóban száraz kenyér mellett is . . . sőt talán többet, mint a paloták lakói között.

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarkához Serg-féle posztóüzlet 1.emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhkat
angol női felöltők és kosztümekek
készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

Izgatás.

Tegnap számunkban hirt adtunk más lap nyomán, hogy illetékes helyen lapunk ellen „izgatás“ címen bünvádi feljelentést tettek vagy tett valaki. Nem tudjuk még, hogy ki, vagy kik böngésztek ki az izgatást, de a mint említettük is „keresztény“ nem lehetett? Lehetek és lehetett a panaszló abból a fajból, melynek bűneiről, üzemleiről mások is írtak nemcsak cikkeket, hanem könyveket. Abból a fajból valók a panaszlók vagy panaszló, mely ellen mindenütt védekeznek a társadalom épügy, mint országok. Érzik, mert évek hosszú során érezniük kellett azt, hogy valóságos csapás az országra nézve az, ha ez a faj uralomra, pénzre és gazdaságra, nemkülönben hatalomra jut.

Mi se tettünk mást, ostromoztuk a faj bűnét, gonoszságát, óvtuk a miénket és védekeztünk a vadhajtások ellen, nehogy ellepje keresztény társadalmunkat. És talán ezért, az igazért, az igazmondásért „izgatással“ vádolnak. Mi ellen izgattunk? A jó ellen?

A becsület, a tisztesség, hazafiság és vallás ellen izgattunk? Soha. De igen a gonoszság ellen, igen a becstelenség ezer nevével. És ezt elnevezik izgatásnak. Ha ezt annak nevezik, akkor a vádlottak padjára kerül minden keresztényesen gondolkozó férfiú és nő, minden tisztességes lap, mely nincs zsidó kézben. Igaz ilyen hazánkban kevés van, de az a pár is odakerül. Mi ott vagyunk már és várva várjuk az ítéletét, de nem azért, mintha félnénk, hanem, hogy kijelentsük azt, miszerint mi a jövőben is a gonoszság üldözésében antiszemita leszünk. Nem akarunk a néma ebek sorsára jutni. A bűn üldözendő cselekedet még akkor is, ha azt keresztény ember követi el.

HIREK

Csüt. augusztus 8.	Róm. kath. Czirjék
	Protestáns Czirjék
	Gör. k. Hermolaus
	Nap két 4 47. nyug 7 23 perckor. Hold két 9 ó. 45 perckor. Nyug. 9 ó. 51 perckor.

Nyári multság.

A keresztény szoc. szervezetek aug. 20-án kedves programmal nyári multságot tartanak a Lövöldében. Jegyek már kaphatók a rendezőbizottság tagjainál. Családjegy 2.50 k., személyjegy 1 korona. Olvasókörzetségünk figyelmébe ajánljuk a szépnek ígérkező nagy nyári multságot.

Barbárság.

Egy brassói nőkből és férfiakból álló kiránduló társaság kedden a Szent Anna tó melletti kápolnában valóságos kabarét csinált. Egy pléhdarabban harangoztak és azután bementek a kápolnába, ahol frivol utcai énekeket adtak elő, nagy nevetés és gonyolódás közepette. Az ember igazán csodálkozik azon, hogy ilyen emberbőrben járó állatok is élnek a világon. Eddig még nem sikerült megtudni a barbár társaság tagjainak a nevét.

Ifju aviatikus

Aradon feltűnést keltett egy 18 éves ifju repülőgépe, amelyet saját maga konstruált és megépített. Az aradi aviatikusok szerint a gép nagyon tökéletes; szép jövőt jósolnak a fiatalembernek.

A kabaré közönség ijedelmé.

Nagyváradon tegnap éjjel egy kabaréba hálóingos férfi futott be, fejéből patakzott a vér és azt kiáltotta a megrémült kabaré közönség felé:

— Mentenek meg! Meg akarnak ölni!

Az elősiető rendőröknek elmondotta aztán, hogy a lakásán suhancok megtámadták és ki kellett szöknie az ablakon.

A margittai kerület.

A margittai kerületben nagyban folyik a korteskedés. Értesülünk, hogy Szatmári Mór a függetlenségi párt kültagja, volt képviselő nem fogadta el a jelöltséget. Hir szerint Vay Gábor gróf volt főispán vállalta el a Kossuthpárt jelölését.

A budapesti rendőrség.

A budapesti rendőrség összekapott az újságírókkal. A rendőrség brutálításait a szemfüles riporterek a maguk valóságában tárták az ország elé. A rendőrség erre tiltakozni próbált, de most egy kuriai ítélet megerősítette mindazt, amit az újságok írtak. Előreláthatólag penzióban fog menni egy csomó rendőrtisztviselő és rendőr, akik a vadságokat elkövették.

Gyöngyössy meghalt.

Tegnap Gyöngyössy festőművész, Munkácsy Mihálynak volt legbensőbb barátja 92 éves korában Aradon meghalt. Valószínűleg több értékes adat jut nyilvánosságra ezzel Munkácsyról, aki barátjának több képet és kéziratokat is ajándékozott.

Felhőszakadás és vízáradás.

Kolozsvári vasárnap délután óriási felhőszakadás volt, amely a Cigánypatak nevű csatornázott árok vizét annyira megnövesztette, hogy kiöntött. Az áradás a Májális-utcában volt a legnagyobb; öt-hat házban másfél méteres volt a víz. A legtöbb kárt dr. Jeney kir. ügyész szenvedte, akinek házában két szoba és egy konyha beomlott. A Májális-utca lakóinak kára több ezer korona, mert az elöntött házakban tönkrement a butor. Kolozsvár más részében a Békáspatak áradása pusztított. A vidékről érkező jelentések szerint másutt is áradást okozott a felhőszakadás és a víz számos embert és állatot elsodort.

Választmányi ülés.

A Ker. Szoc. Egyesület választmányja csütörtökön este 8 órakor ülést tart, amelyen Székely János központi kiküldött is részt vesz. Fontos ügyek kerülnek napirendre, ami szükségessé teszi minden tag pontos megjelenését.

Előadás a rajzteremben.

Szerdán este 8 órakor a rajzteremben előadást fog tartani Székely János központi kiküldött és Fröhvirth Mátyás. Vendégünk tiszteletére minél számosabban jelenjünk meg!

Adományok.

Néhai Fiala Antal emlékére Cipu Jánosné a harangalpra 50 koronát, a Népszövetség céljaira pedig 20 koronát adományozott.

A román Monte-Carlo.

Röviden említettük, hogy Szinajában, a román királyi pár nyári palotája mellett nemrég nyitották meg az első román játékbankot s azóta a festői lekvésű Szinaja idegen forgalma megkétszereződött. A néhány hetes játékbankot azonban bezáratás veszélye fenyegeti. A királyi ügyészség a játékbank megalapítását, főleg pedig a kormány hozzájárulását törvénytelennek tekinti. A román törvények a királyi ügyésznek megadják azt a jogot is, hogy a játékteremben néhány rendőrrel megjelenjék, lefoglalja a játékasztalokat, a pínkát, a bankokat és a játékosok ellen a bünvádi eljárást megindítsa. A román ügyész hír szerint már meg is kérte volna a felhatalmazást a játékbank ajtajainak lepecsételésére.

TÁVIRATOK

Bpest aug. 7.

Doberming az osztrák delegáció elnöke kijelentette, hogy szept. 23-án ismét összehívja a király a magyar és az osztrák delegációkat.

— Némethy államtitkár nyilatkozott a választójogi reform ügyében, amelyről aztmondotta, hogy teljesen készen van már.

Szerkesztői üzenetek

Dr. B. B.-né. Bizony megbámultam azt a kedves szalont. Értem most már miképpen jönnek azok az értékes gondolatok. Előre is megszopogajuk az ujjainkat annak a „csipetnyi új dolgainak.“ Tiszteletteljes kézcsókom.

A lap szerkesztéséért felelős:
Fröhvirth Mátyás.
Kiadja: **A Kath. Népszövetségi, Takarékos és Hitelszövetkezet.**

KELLEMEN FERENCZ

—: gyógyszer-tára :—:
a «Fehértemplomhoz»

Brassó, Kolostor-u. 8.

Ajánlja kitűnő, saját készítményű
eredményel bíró:

Vénus crème	1 tégely —.80 fill.
Vénus szappan	1 darab —.60 fill.
Vénus Poudre	1 doboz 1.20 fill.
Petroline hajszesz	1 üveg [2.— kor.

Nagy választék különlegességekben ásványvizekben és parfümökben.

Fogtechnikai műterem GUST RICHARD

Brassó, Gyümölcs sor 19. — Távbeszélő 314 sz.

Rendelkezik:

9—12 és 2—5

Kitüntette

Berlinben 1907

: Legsikesebb : egyenruhák Lengyel Gyula

egyenruha üzletében készíttetnek
Brassó, Hosszu-utca 14 sz.,
aki a drezdai szabászati akadémián
— nyert. diplomát —